

**ELŐFIZETÉS**  
**HELYBEN ÉS VIDEKEN**  
 Egy évre ... 160 Lei.  
 Fél évre ... 75 Lei.  
 Egy negyed évre ... 37-50 Lei.  
 Egy hónapra ... 12-50 Lei.

Nyilvántartási közlemények  
 megállapodás szerint!

# ARADI KÖZLÖNY

**POLITIKAI NAPILAP.**

**SZERKESZTŐSEG**  
 Aradi és csanádi egyesül-  
 vasnak palotájában.  
**TELEFON-SZÁM:** 887.  
**KLADOHIVATAL:**  
 Aradi Nyomda Részvény-  
 Társaság.  
 Boulevardul Regele Ferd-  
 nand L. (József főút 22)  
**TELEFON-SZÁM**

Arad, 1920.

Főszerkesztő:  
**Stauber József.**

Vasárnap, szeptember 12

## Fontos problémák.

Az 'Aradi Közlöny' által a nyil-  
 vánosság elé hozott nagy hord-  
 erejű pénzügyi kérdések élénken  
 foglalkoztatják a pénzügyi  
 vezetőit is, mert e problémák mi-  
 nél szerencsésebb megoldásához  
 életbevágó nagy érdekek fűződ-  
 nek. Bármiképpen döntenek is  
 azonban az illetékes tényezők, mi  
 pénzügyi intézetek végeredményben  
 aggodalmakat nem táplálunk,  
 mert mint az 'Aradi Közlöny' na-  
 gyon helyesen mutat rá, a béke-  
 akták gazdasági és pénzügyi vo-  
 natkozású cikkelyei igen energiku-  
 san védik meg az utódállamok el-  
 szakadt polgárainak gazdasági ér-  
 dekeit. Ugyannyira, hogy ha az  
 idevágó határozmányok egész tel-  
 jességükben megvalósíthatók vol-  
 nának, akkor az erdélyi és bánáti  
 pénzügyi intézetek még előnyösebb  
 cserét csinálnának, mintha köve-  
 teleseik itthon, készpénzben lettek  
 volna. A budapesti és bécsi ban-  
 kok teherviselési képessége ezen  
 erőpróbát azonban egész terjedel-  
 mében aligha bírnák el és ezért  
 kétségtelenség tartom, hogy a Jó-  
 vátételi bizottság közbenjöttével  
 bizonyos egyezkedés fog szüksé-  
 gessé válni, amely szükségképpen  
 csak egy olyan természetű megol-  
 dással végződhetik, amely a pénz-  
 intézetek érdekeit legalább oly-  
 mérvben fogja megvédeni, mint a  
 mennyire az állam rájuk a valuta  
 átcserelési aránya által kötelezett-  
 séget ró. A nagy gazdasági leszá-  
 molás egyébként úgy is állami  
 feladat, mert a számtalan vonat-  
 kozás, amely Magyarország és a  
 romániai új területek között fenn-  
 állott, egyéni akciók folyamán el  
 nem intézhető és éppen ezért, amint  
 ez köztudomású, Románia is gaz-  
 dasági liquidáló-bizottságot küld  
 Budapestre, amelynek tevékeny-  
 ségi körében elsősorban ezen nagy  
 kiegyenlítésnek várnak megoldásra.

Az erdélyi és bánáti pénzügyi  
 intézetek kiküldöttjei különben a Clu-  
 jon (Kolozsváron) legutóbb tartott  
 értekezleten ezen kérdéseket is  
 beható megbeszélés tárgyává tet-  
 ték és 'Lepadatu' államtitkárral, a  
 liquidáló bizottság elnökével érint-  
 kezésbe is léptek és a bizottság fi-  
 gyelmét ezen az egész erdélyi és  
 bánáti gazdasági életet döntően  
 befolyásoló vonatkozások sürgős  
 és minél előnyösebb megoldására  
 külön is felhívták. Kellő nyoma-  
 tékkal utaltak arra, hogy csak  
 hathatós állami beavatkozással in-  
 tézhető el ezen közérdekű ügy ál-  
 talános megelégedésre s megnyug-  
 vással vehették tudomásul, hogy  
 az illetékes körök a kérdés érde-  
 méhez mért nagy jóindulattal  
 igyekeznek azt az adott lehetőség  
 szerint minél gyorsabban és ked-  
 vezőbbben megoldani.

**Fejér Gábor**

Az Aradi Első Takarékpénztár  
 vezérigazgatója.

## Millióink a külföldön.

(Egy milliárd Budapesten. — Aradi fiókok Magyarorszá-  
 gon. — Előrelátó záloglevelek. — Magánosok külföldi kö-  
 vetelése. — Érdekes esetek.)

Elénk érdeklődés kísért az  
 'Aradi Közlöny' fejtegetését, mely-  
 lyel bevilágított a pesti és bécsi  
 magybankoknál elhelyezett erdélyi  
 milliók labirintusába és ennek  
 kapcsán a külföldi követelések  
 komplikációjába. A mai nap folya-  
 mán a közönség és főleg szakem-  
 berek kezéből több érdekes adatot  
 kaptunk, s éppen ez bizonyítja,  
 hogy a szönyegre hozott kérdés  
 mennyire aktuális és nagyfontos-  
 ságú. Előkelő pénzügyi helyről  
 közlik velünk, hogy az erdélyi in-  
 tézeteknek — eltekintve a maga-  
 nosok követeléseitől — kerek  
 számban egy milliárd korona  
 készpénzük van a budapesti nagy-  
 bankoknál. Ez utóbbiaknak, ha  
 lei-ben kellene visszafizetni a tar-  
 tozást, három milliárd koronát  
 kényszerülnének leibe fektetni. Ez  
 pedig már csak azért se volna ki-  
 vihető, mert a budapesti bankok  
 összes alap- és tartaléktőkéje ke-  
 ves lenne rá.

Ötletszerűen említtük fel itt  
 néhány erdélyi bank budapesti és  
 bécsi bankkövetelését: A Temes-  
 vári Első Takaréknak harminc  
 millió alaptőkével kerek harminc  
 millió követelése van; a szombati  
 Albinának 16 millió; a Timisvá-  
 ri 3 millió alaptőke mellett 12  
 millió; a cluji Erdélyi Banknak 16  
 millió; a brassói és szombati száz  
 intézeteknek együttesen 150 millió.  
 Ez lévén a helyzet, érdekelt körök  
 meg vannak győződve róla, hogy  
 az új államok egyöntetűen saját  
 valutájukra cserélik be polgáraik  
 minden külföldi követelését és e  
 kérdésben nem lehet más állás-  
 pontja Take Jonescunak sem.

Érdekes azoknak az aradi han-  
 koknak helyzete, melyeknek ma-  
 gyar területen vannak fiókjai. Be-  
 szerzett információink szerint, a  
 fiókok betétállománya mindenütt  
 meghaladja a künnlevősegeket.  
 Egyik aradi nagy intézetnek pl.  
 közel a határhoz, magyar terüle-  
 ten, van fiókja, ahol a betétállomá-  
 nyan 9 millió, a kihelyezés pedig  
 csak egy millió korona. Termé-  
 szetes, hogy ebből a ma előnyös  
 helyzetből az aradi anyaintézet,

likvidálás esetén, üzletet nem csi-  
 nálhat.

A záloglevelek kérdésében egy  
 aradi intézet igazgatójától kér-  
 tünk véleményt, mely intézet zá-  
 loglevelei messze földön képezik  
 forgalom tárgyát. Az igazgató  
 ezeket mondta:

— A magam intézetéről nem  
 beszélek, mert a mi zálogleveleink  
 főleg Franciaországban vannak  
 piaciroszva, de közelről érinti az  
 'Aradi Közlöny' által felvetett kér-  
 dés pl. a Sibini Általános Takaré-  
 pénztárt. Ez az intézet intenzíve  
 dolgozott Magyarországon. Kiren-  
 deltsége volt több vidéki városban  
 és kihelyezett circa 30 milliót. Az  
 adóslevelek azonban úgy szólnak,  
 hogy „az annuitások a mindenkori  
 érvényben levő pénznemben Sibiu-  
 ban fizetendők”. A magyar adós  
 ennek ma aligha tudna eleget ten-  
 ni, miért is meggyőződés, hogy  
 ezt a kérdést is a gazdasági likvi-  
 dáló-bizottság fogja megoldani és  
 pedig úgy, hogy a különbözete-  
 ket a két állam kölcsönös követelése  
 kapcsán elszámolják.

Hátra volna még a magánsze-  
 mélyek külföldi követelése. Ennek  
 megoldását így képzeljük: A ro-  
 mán állam hirdetményt fog kibo-  
 csátani olyan felszólítással, hogy  
 mindenki tartozik külföldi köve-  
 teleseit bejelenteni és igazolni.  
 Ugyanilyen felszólítást tesz közzé  
 a maga területén Magyarország  
 is. A két állam gazdasági likvidáló  
 bizottsága aztán megállapítja az  
 aktív és passzív mérleget és a dif-  
 ferenciákat az állam fedezi.

Végül még két érdekességet  
 jegyzünk ide. Egy aradi pénzügyi  
 intézet a közelmúltban több millió  
 bérpalotát vásárolt a főtéren. A  
 palota árát a tulajdonosnak, egy  
 volt magyar képviselőnek, buda-  
 pesti bankoknál elhelyezett tőké-  
 jével fizette ki az aradi intézet.  
 Véletlen volt-e, vagy előrelátás?  
 A másik eset pedig az Angol-Osz-  
 trák Bank óvatos gondossága,  
 mely intézet 1919-ben minden kül-  
 földi tartozását bírói letétbe he-  
 lyezte. (S. J.)

## Megalakulnak a vidéki árvizsgáló-bizottságok.

Aradmegyében a legközelebb  
 megalakulnak a vidéki árvizsgáló-  
 bizottságok, amelyeknek feladata  
 a termelőközönség megrendszabá-  
 lyozása lesz. Az 'Aradi Közlöny'  
 akciója tehát nem maradt sikertel-  
 len, mert a hatóságok is belátták  
 igazunkat, amiért napok óta küz-  
 dünk a közvélemény erejével.  
 Föltétlenül megbízható forrásból

származó értesülésünk szerint  
 ezeknek a vidéki árvizsgáló-bizott-  
 ságoknak szervezete olyan lesz,  
 ahogyan kívántuk: aradi központ-  
 ból fogják irányítani munkájukat;  
 az aradi árvizsgáló-bizottsággal  
 párhuzamos működést fejtenek ki,  
 a központi szerv utasításainak és  
 irányításainak megfelelő szellem-  
 ben és ezek a bizottságok gondos-

Ködnak Arad közönségének meg-  
 felelő ellátásáról is. Dr. Cris-  
 Aurél vármegyei prefektus értesí-  
 léseink szerint már el is küldte a  
 bizottságok megalakítására vonat-  
 kozó rendeletét a járási és köz-  
 ségi hatóságoknak, amelyek rövid  
 határidőn belül kötelesek megala-  
 kitani az árvizsgáló-bizottságokat.  
 A hírrel kapcsolatban közöljük  
 egy vidéki gazdának az 'Aradi  
 Közlöny'-hez intézett levelét, mely  
 szintén ezzel a kérdéssel foglalko-  
 zik. A levélben többek között ez-  
 ket írja:

„A gazdaközönségnek semmi  
 kifogása nincs a vidéki árvizsgáló  
 bizottságok megalakítása ellen és  
 hajlandó is a terményeit olcsó-  
 áron eladni, ha az árvizsgáló-bi-  
 zottság viszont gondoskodik arról,  
 hogy a mi egyetlen csizmadiánk  
 egy foltnak a csizmánkra való fel-  
 varrásáért nem kérhet vez leut,  
 mint eddig kért és hogy egy kan-  
 csért ne kelljen odaadnunk há-  
 rom tömött liba árát. Ha az ár-  
 vizsgáló-bizottság mindenki felett  
 figyelmet tart, a gazdával sem  
 lesz baj. Természetesen találjuk,  
 hogy a vidéki árvizsgáló-bizottsá-  
 gok ugyanakkor, amikor a terme-  
 lőket megrendszabályozzák, gon-  
 doskodnak a termelő védelméért is.

## Argetoianau belügyminisz- ter érkezése.

A városi prefektúrán azt az  
 értesítést kaptuk, hogy Argetoi-  
 anu belügyminiszter kíséretével  
 hétfőn autón érkezik Aradra Ti-  
 misoaráról. (Temesvárról.) A mi-  
 nisztert a prefektus, a polgármes-  
 ter és a városi tanács az ujaradi  
 hidnál fogadják. A miniszter a fo-  
 gadtatás után a vármegyházra  
 hajtat, ahol lakosztályt rendez-  
 nek be számára. A vármegyhá-  
 za nagytermében azután a ha-  
 tóságok vezetőit és a küldöttse-  
 geket fogadja a miniszter, aki  
 valószínűleg meg fogja tekinteni  
 a város nevezetességeit. Abban  
 az esetben, ha délelőtt érkezik a  
 miniszter, délután szükebbkörű  
 bankett lesz a Fehér Keresztben,  
 ha azonban az érkezés délután  
 lesz, akkor a bankettet este ren-  
 dezik. A miniszter Aradról Ora-  
 dea-Marera (Nagyváradra) uta-  
 zik. A polgármester helyettes fő-  
 kéri a város lakosságát, hogy  
 hétfőn reggel házaikat és üzle-  
 teiket lobogózzák fel az erke-  
 lyeiket és ablakokat pedig sző-  
 nyegekkel és virágokkal díszítsék  
 föl.

## MŰVESZET.

## A kis szökevény.

Régi, forró hangulata operett-előadások emlékéit idézte fel tegnap A kis szökevény előadása. Valamikor, az aradi táncos-operettek fénykorában sorozatos előadásokat ért el A kis szökevény, mert a táncokat gondosan tanították be és a rendező mindenre kiterjedő figyelemmel, lelkiismeretesen állította be a darabot. Ugyanezt nem mondhatjuk el a tegnapi előadás után. Amikor a kardalos énekel szólót, amikor a törökjeleket tolongásnál nem egyebek, amikor percekig tartó pauzák untatják a közönséget, amikor a Karnevál-jelenetben egy kardalos dobál konfettit, amikor az énekkar nem dolgozik együtt a zenekarral, akkor nem lehet csodálkozni azon, ha a közönséget hidegen hagyják a legbájosabb melódiák. Pedig a főszereplők: Horváth Mici, Halmos Mici, Jakabffy, Szegő Lili, Selmeczy minden tehetségüket belevitték a szerepeikbe. Különösképpen kiemelkedett a keretből Győző, aki finom humorának derűjével lejjé felvillamozta a közönséget. Szabó Gyula, a bárszónos simaságú baritonnal rendelkező fiatal énekes őszinte tapsokat kapott. Több gondot, több ambíciót keltett a közönség, amely megtölte a színházat. (Ky.)

\* A színház heti műsora. Vasárnap d. u.: Szép Heléna. Este: A kis szökevény. (C.) Hétfőn: Farsang tündére. (A.) Keddén: Faust. (C.) Szerdán: Menyasszony. (C.) Bemutató. Csütörtökön: Menyasszony. (A.) Pénteken: Vállunk el. (B.) Szombaton d. u.: A kis szökevény. Este: Farsang tündére. (C.) Vasárnap d. u.: Sztambul rózsája. Este: Sárga csillag. (A.)

\* Faust a téli szezon első operaelőadása, mely részben új szereplőkkel és kibővített karral kerül színpadra. A Farsang tündére férfi főszerepét ezúttal Barics Gyula játssza.

\* A Modern Kabaré új otthonában. Az ad legnépszerűbb szórakozóhelye: a Vadászúti vendéglő helyiségében tartja előadásait. A közönség régi óhaja teljesül ezzel a változással. Mától kezdve terített asztalok mellett lesznek megtartva a kitűnő kabaréelőadások, amelyek nap-nap után nagyobb közönséget vonzanak. Az előadások pont fél 9 órakor kezdődnek.

\* Csitt! Csitt! Papp Andor kedves barátaink, kollegáink fenti című hangulatos és értékes versére szép, magyar motívumokból fakadó zenét szerzett Erdős Mátyás dr., a „Szép Kovácsné” tehetséges komponistája. A Csitt! Csitt! című dal éneke és zongorára most jelent meg nyomtatásban Belezay aradi testőrművész címlappal. A kotta ára 10 leu.

\* Kálmán Oszkár, a budapesti operaház első basszistája kedden, a hó 14-én a városi színházban Gounod operájában Faustban fog vendégszerepelni. A kiváló művész ezen az estén Mefistót fogja alakítani. A fellépés A. bérlészetben, a földszinti támlásszékek és a páholyok elsőkélti helyfoglalásával fog megtörténni. A t. bérlők helyett kedd délig tartja a pénztár fenn.

\* Stern Rózsika. Egy 14 éves hegedűművész tart hangversenyt szeptember 19-én a kulturpalotában. Ez a korát megábrázoló technikai készségű, bájos megjelenésű leánya a legcsodásabb művészi felfogással és átértéssel kezeli hegedűjét. Külföldi körutja előtt s a vidék nagyobb városai után, hol mindenütt meleg ünnepeltetésben volt része, most Aradot érinti. Arad város zenei életének előkezdéséig, kiknek alkalmuk volt őt hallani, a legnagyobb elragadtatás hangján bevezetnek kivételes játékbéli tehetségéről. Honját nem a tanár sablonos tanítása, hanem az átérzések nagy melegsége vezeti s lelkének minden érzése csendül a hangversenyben. Nem keresi az olcsó

## Továbbra is taníthatnak

## az esküt nem tett aradi tanárok.

Legutóbb dr. Robu János polgármester magához kérte az esküt nem tett tanárokat, akik a katolikus gimnáziumban tanítanak és felszólította őket, hogy tegyék le a román honpolgári esküt. A tanárok közül mindössze nyolcan tettek eleget a felhívásnak, míg 26-an haladékokat kértek addig, amíg a békeszerződés ratifikációjától számított egy év eltelik. A városi prefektúra akkor jelentést tett a cluji (kolozsvári) közoktatásiügyi államtitkárságának és utasítást kért a további teendőkre nézve. Az utasítás a napokban megérkezett és úgy szökött, hogy az államtitkárság ebben az iskolai évben megengedi az esküt nem tett tanárok működését, ha nyilatkozatot írnak alá,

amelyben kijelentik, hogy a jelenlegi helyzetet elismerik és a román állam törvényeit tiszteletben tartják. Dr. Crisán Aurél prefektus ma magához kérte az esküt nem tett tanárokat, akik közül 24-en megjelentek a prefektúrán. Egy tanár azért nem jelent meg, mert elhelyezték, egy másik tanár pedig betegsége miatt nem jelenhetett meg. A prefektus felszólította a tanárokat, hogy ismételjék meg azt a fogadalmat, amit már tavaly novemberben megtettek. A 24 tanár megismételte a nyilatkozatot, amit jegyzőkönyvbe foglaltak és aláírtak. A katolikus gimnázium sorsa így ismét biztosítva van.

## Szigoruan ellenőrzik 1:3.50 arány betartását.

(Munkásküldöttség a polgármesternél.)

Az aradi munkások bizalmi-férfi testülete szombaton délből küldöttségileg tisztelt dr. Angel István helyettes polgármesternél, akitől az egyes gyárak munkásai részére aprópénzt és élelmiszereket kértek. A munkások elmondották, hogy — bár értesülésük szerint nagymennyiségű aprópénz érkezett Aradra — a munkásság még mindig nélkülözni kénytelen az aprópénz miatt. A gyárak és egyéb vállalatok ugyan is nagyon kevés kis címletű lelt kaptak, úgy, hogy a munkaadók nem tudják alkalmazottaikat csak részben kifizetni. Nincsenek tisztában az új maximális árakkal sem, nem tudják, a munkások részére legutóbb kimért 30 sertés után milyen árt kell fizetniük. Egyben kérték, hogy segítse hozzá a hatóság a munkásokat újabb olcsó élelmiszerhez. A polgármester nyomban intézkedett, hogy a gyári és egyéb ipari vállalatok a szükséghez képest aprópénzt kapjanak a városi pénztártól, amelynek a pénzbevétele után még mint egy 200.000 lei értékű százaz, huszas, ötös és egyes címlete maradt. Ezt az összeget még ma délután ki is osztották az aradi iparvállalatok között. Kijelentette Angel István dr. helyettes polgármester azt is, hogy a harminc sertés után a legutóbbi koronáértékben megállapított maximális ár alapján kell leuban megfizetni az árakat, még pedig 1:3.50 arányban. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozottan kijelentette Angel István dr., hogy az 1:3.50 arányban való átszámítás vonatkozik minden vásárlásra, akár kereskedésben, akár piacon történik a vásárlás. A hatóság — mondotta a polgármester — szigoruan fogja ellenőrizni ennek a rendeletnek pontos betartását és ahol azt tapasztalja, hogy nem alkalmazkodnak a rendelethez, ott a legteljesebb szigorral fog eljárni a renitenskedők ellen. Annaira szigoruan örökösünk a rendelet betartása fölött, hogy egyszerűen nem vettem tudomásul az árvizsgáló-bizottság újabb és ettől a rendeletről eltérő ármegállapítását, hanem a rendelet szellemében való ármegállapításra utasítottam az árvizsgáló-bizottságot. Kávéházakban, vendéglőkben, kereskedésekben, piacon, mindenütt az 1:3.50 arányban való ármegállapítást fogjuk keresztülvinni — fejezte be beszédét Angel István dr. Végül ígéretet tett a polgármester arra is, hogy a lehetőséghez képest gondoskodni fog a munkások élelmiszerellátásáról, amit a közéletmezési hivatal után fog majd a munkásokhoz eljuttatni. Egyben fölkerlte a munkásokat arra, hogy nevezzék meg azt az embert, akit a város részére érkezett olcsó ruházati cikkek szétosztó-bizottságába kíván a munkásság saját érdekeinek védelmére delegálni. A bizottság ígéretet tett arra, hogy hétfőre közölni fogja, kit kíván a szétosztó-bizottság tagjai sorába a munkásság köréből kineveztemi.

babérokat, hanem komoly feladatok megoldásával akar hatni haligatóira, mihez magas technikai felkészültségét csak eszközül használja. A nagy élvezetet nyújtó estélyre, — melyre legyek Scherhaghnál kaphatók — már most felhívjuk a közönségünk figyelmét.

\* A mozgóképszínházak műsora. Szeptember 12-én az Apollóban: Bosszu földje. Dráma. — Az Uránában: Lelek alkonya. Társadalmi dráma.

\* Amerikai dráma az Apollóban. Bosszu földje címen nagyszabású amerikai drámát mutat be vasárnap az Apolló színház. Érdekes amerikai történetet hoz elénk a bámulatraméltóan nagystílusú technikával készült film. Hétfőn a „Válaszút” című szenzációs társadalmi dráma premierjét tartja az Apolló Mady Christianssal, a legújabb, elragadó szépségű mozicsillaggal a főszerepben.

\* Lelek alkonya az Uránában. Vasárnap mutatja be utoljára az Uránia színház a Lelek alkonya című társa-

dalmi drámát, amely az előző két napon a legnagyobb sikert aratta. Már rég látott a közönség ilyen érdekes és tökéletes művészettel feldolgozott filmet. A melynek cselekménye az élet legmegkapóbb szonettjét eleveníti meg. Az Uránia színház hétfőn az „Ügyész leánya” című rendkívül izgalmas drámát vetíti.

## Maximális árak A radmegyében.

A hatóságok végre belátták, hogy az élelmicikkek árának maximálásával hiábavaló munkát végeznek mindaddig, amíg a termelő részére meg nem szabják a maximális árakat. Ma az is megtörtént. Délelőtt a vármegyházán dr. Crisán Aurél prefektus elnöklésével a vármegyei ármegállapító-bizottság a főszolgabírók bevonásával ülést tartott, amelyen a megyei maximális

árakat állapította meg. A városi ármegállapító-bizottság felfüggesztette az eddigi árakat és az új árakat a vármegyében megállapított árak alapján ma délután állapította meg. Az új maximális árakat hétfőn publikálják.

## Pótbevéltás lesz.

Dr. Muntean pénzügyi államtitkár a cluji (kolozsvári) sajtó képviselői előtt a következő nagy fontosságú nyilatkozatot tette:

— Amidőn a bucarestii pénzügyminiszter a bevéltást szigorú korlátok közé szorította és úgy intézkedett, hogy mindenki csupán egyszer válthatja be koronakészletét, ezt azért tette, hogy a valutaszpekulációt, amely a be nem jelentett koronakészletekkel folyt, letörje. Hangsúlyozni kívánom, hogy a közönség ne féljön a spekulációknak és ne dobálja el koronakészletét. Bizonyára akadni fognak spekulánsok, akik potom pénzen össze akarják vásárolni a most be nem váltott koronákat. A kormány módját fogja találni annak, hogy a közönség pénze igazolt esetekben utólag is értékesíthető legyen. Erre vonatkozólag 10-én tul egy külön rendelet fog megjelenni. A tízezer koronás bankjegyek becseréléséről azt mondotta az államtitkár, hogy legközelebb az is megtörténik. Végül kijelentette, hogy a többlet-összegek nyugtáit még a 40 százalékos bonok bevéltása előtt fogják bevéltani.

## A könyvkövetelések és a leu

Most, hogy a pénzbecserélés befejeződött és megkezdődik a forgalom, a pénzintézeteket és főleg a kereskedőket ugyancsak foglalkoztatja az a kérdés, hogy a könyvkövetelések milyen arányban érvényesíthetők? A gazdasági életnek egyik legfontosabb alapja a hitel, amely nélkül el sem képzelhető a kereskedelem. Annál inkább szükséges a követelések kulcsának megállapítása, mert régibb tartozások behajtásáról van szó, olyan áru-tartozások behajtásáról, amely árakat az adósok még korona-értékben vásároltak s így károsodás nem érte őket. Ebben az igen fontos kérdésben kikértük Faragó Rezsőnek, az Általános Takarékpénztár vezérigazgatójának véleményét, amely a következő:

— A könyvkövetelések arányának megállapítására nézve még nincsen rendelet. Akik azonban főként a cluji (kolozsvári) pénzintézeti konferencián szakemberekkel beszéltek erről a kérdésről, azok valamennyien magától értetődő, természetes dolognak találják, hogy más kulcsot, mint az 1:2 arányt nem lehet megállapítani. Mihelyt más elbírálás alá kerülnek a bankkövetelések, főként a bankbetétek, amelyek szintén követelések és a kereskedők könyvköveteléseit, olyan zavarok keletkezhetnek, amelyeknek következményei beláthatatlanok. Egyébként Jugoszláviában a követelésekre nézve ugyanolyan arányt állapítottak meg, mint a korona-bankjegyek becserélésénél. El sem képzelhető tehát, hogy a könyvkövetelésekre más kulcsot állapítsanak meg, mint az 1:2 arányt.

## HIREK

## Szenátorválasztás.

Ma tartották meg a szenátor-pót-választást. Dimitrescu Bumbesti és Miklósi Aurél jelöltek közül este 7 óráig Miklósinak abszolút szavazattöbbsége volt. Az eredmény kihirdetését a bizottság holnap reggelre halasztotta, mert az idő előrehaladottságára való tekintettel a szavazatok megszámlálásával nem lettek készen. Miklósi Aurél személyében értékes erőt nyert a szenátus.

— **ELNÖKVÁLSÁG A LAKÁSHIVATALBAN.** A lakáshivatal elnöki állásában a közeljövőben változás lesz, amennyiben Borneas Gyula mostani elnök lemond állásáról a teljesített munkáért. Beszélnek arról, hogy dr. Hotorán Viktor volt törvényszéki bíró lesz a lakáshivatal elnöke.

— **A HÁBORUS PUSZTÍTÁSOK JOVÁTÉTELE ROMÁNIÁBAN.** Bucuresti. Az újjáépítési államtitkárság a háború sújtotta vidékek helyreállítási munkáit két részre osztotta. A munka egyik részét az állam lesz hivatva végezni, a másik részt a lakosság végzi állami támogatás mellett.

— **UIJABB REPATRIÁLÓ VONAT.** A legközelebbi IV. repatriáló vonat október 1-én indul. Tekintettel arra, hogy a román és magyar kormányok közötti diplomáciai tárgyalások vannak folyamatban, nem lehetetlen, hogy ez a repatriáló vonat lesz az utolsó. Azért a repatriáló hivatal felhívja mindazokat, akik repatriáltatni kívánják magukat, erre a vonatra okvetlen jelentkezzenek. Itt közöljük, hogy az evakuáló bizottság utasítást kapott, hogy bizonyos foglalkozási ágakat betöltő egyénekkel szemben a kiutasítási végzések végrehajtása felfüggesztendő. Ezen utasítás alapján maradhattak Aradon a kiutasított tanárok is. Hogy mely foglalkozási ágak esnek ezen utasítás hatáskörébe, a repatriáló hivatal egyelőre hivatalos titok gyanánt kezeli.

— **SÜRGŐSEN BEVÁLTJÁK A KISTÖKÉSEK BONJAIT.** Az Oradea-marei (nagyvárad) prefekturára távirati rendelet érkezett a belügyi államtitkárságtól, amely szerint a tisztviselők, kistökések és magánlakalmazottak 40 százalékos bonjait már szeptember 20 és 26. között 1:2 arányban beváltják készpénzre.

— **BURGONYAHÍVY ARADON.** Egy élelmészeti szakember küldte be hozzánk a következő sorokat: Aradon hónapok óta nagy burgonya hiány van, ami az alacsony ármaximálásnak tudható be (1 leu), a lisztnek 10 leu-e kerül kilogrammja, de még annyiért sem kapható, méltányos volna, ha a burgonya 1 leu 50 bani lenne. Arad szomszédságában Lovrin és vidéken ezer és ezer waggon burgonya terem, amelyet Máramaroszigetre, Nagyváradra, Kolozsvárra és Erdély többi nagy városaiba szállítanak. Bosszantó, hogy ebből a nagy mennyiségből Aradra egy waggonnal sem tudunk behozni, az alacsony ármaximálás miatt.

— **A NÖVÉDELMI HIVATAL** f. hó 13-án, hétfőn d. u. 5 órakor a városháza nagytermében vallás-erkölcsi előadást rendez. Előadó D'Andree Károly. A tanácsokat és érdeklődőket ezután is meghívja az elnökség.

## Százazrekkel károsodtak az aradiak

a pénzbevéltás rendszertelensége miatt.

Annélkül, hogy a többletek igazolását bírálók, rá akarunk mutatni olyan esetekre, amelyekből súlyos károkat szenvedtek sokan, akik teljes jóhiszeműséggel jártak el. Ilyen sok esetben megtörtént, hogy egyes kereskedők többletét még a pénzbecserélés elején igazolták. A kereskedő a bejelentett és a bizottság által igazolt pénzzel a programban kijelölt napon megjelent a becserélő pénztár előtt, ahol azonban csak a bejelentett pénzt cserélték be. Az igazolt többlet becserélését szeptember 9-re halasztották. A kereskedő ebben megnagyugodva 9-én megjelent a pénztár előtt, ahol meglepetésben volt része. A tisztviselők kijelentették, hogy az igazolt többletet nem cserélhetik be, mert a fél már egyszer becserélte a pénzt, kétszeri becserélésnek pedig helye nincsen. Sok aradi kereskedő szenvedett ezáltal súlyos anyagi károkat. Most már az a kérdés, hogy kit terhel a felelősség ezért a rendszertelenségért? A kereskedőt bizonyára nem, mert pontosan teljesítette az előírást.

— **MUNKÁSOVÜLÉS.** Vasárnap délután 9 órakor a vasmunkások hatósági engedéllyel a városligetben nagy gyűlést tartanak.

— **SZÜNETEL A VIZSZOLGÁLTATÁS.** Értesítjük a közönséget, hogy az alant felsorolt helyeken és időben a vízszolgáltatás csúszás miatt szünetelni fog. F. hó 13-án este 9-től reggel 5-ig Pt. Catedralei (Thököly-tér), Str. Seminarului (Sina-u.), Str. Gozdu (Szt. István-u.), Pt. Imperatul Traian (Attila-tér), Str. Kalvin. Str. Filipescu (Flórián-u.), Str. Rusu Sirianu (Aulich-u.), Lipót-utca. Knezich Károly-u., Str. Cogalniceanu (Mikes-u.) F. hó 15-én este 9-től reggel 5-ig Str. Romanului (Zrínyi-u.), Str. Metlanu (Forray-u.), Str. Baritlu (Rákóczi-u.), Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.), Darányi-u., Kintzli-u., Szent Pál-u. F. hó 17-én este 9-től reggel 5-ig: Bercesényi Miklós-u., Str. Tribunalu Axente (Damjanich-u.), Háromveréb-utca, Hal-tér, Thököly Imre-u., Határ-u., Marospartos, Óvár-utca. Arad város szépművel.

— **HÁZASSÁG.** Singer Andor tüzérgyárti tisztviselő és Vasvári Iluska f. hó 8-án házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **MÁHOZ EGY HÉTRE!** Vasárnap délután, 19-én meglepetésben lesz része Arad várokozó közönségének. Az eddigi szokástól eltérően, az annyira elhanyagolt pompás, díszkrét Városligetet fogja tündérvárává varázsolni egy hatalmas ligeti mulatság keretében a Szociális Művelődési Társulat Nővédelmi Hivatala. Mindenféle enni-inni való várja az őszi napsugaras ligetet kedvelő közönséget s a városligeti tó mellett megszólal a zene, trombita, tárogató. Lesz vidám szüreti táncmulatság s roulette-játék! Bizonyos, hogy az áldozatkész aradi közönség apraja-nagyja megnézi mához egy hétre a tóparti hulladozó őszi lombokat!

— **KERESK. SZAKOKTATÁS** (magántanfolyam) tantárgyak: gyors- és gépirás, (román és magyar) könyvelés, levelezés, számtan, stb. Tartama 6 hónap. Kezdeté folyó hó 15-én. Belátkozás Engel gyors- és gépiróiskolájában, Lázár Vilmos-utca 2.

Erre nézve hatósági intézkedésre van szükség, mert az még sem járja, hogy emberek a mások hibájából károsodjanak. Az igazolt többletek becserélésénél a Viktoria takarékpénztár becserélő pénztárai egymással teljesen ellenkező eljárást tanúsítottak. Amíg 8-án az összes pénztárak 60 százalék készpénzt adtak az igazolt többletekért és 40 százalékos bont, addig 9-én és 10-én a következőképpen történt a többletek becserélése. Az I. emeleti pénztár nem adott készpénzt, hanem kizárólag bont, a II. emeleti pénztár kifizette a 60 százalék készpénzt, a földszinti pénztár pedig 50 százalék készpénzt és 50 százalék bont adott. Amikor jöcsókára megtudták ezt a felek, a II. emeleti pénztárnál végeztek a becserélést. Arra nézve is sürgős intézkedésre van szükség, hogy azok, akiket az igazolt többlet után megillet a 60 százalék készpénz, minél előbb meg is kapják azt és ne kelljen a beváltásra a bank becseréléséig várniok.

— **TAC.** Törökös mérkőzés lesz vasárnap d. u. 4 órai kezdettel az ATE. óvár-téri sporttelepen. Előzőleg fél 3 órakor AAC. old-boys—Törökös old-boys. Jegyelővétél Bauer dohánytözsde-lében.

— **A CFR. VONATOK TELJES MENETRENDJÉT** adja mellékletül a Vasárnap mai nívós száma.

— **A RÓM. KATE. FÖGIMNÁZIUMBAN** az érvényítés ballasztást szenved. A Voni Sancte 19-én (vasárnap) lesz s a rendes előadások 20-án kezdődnek. 19-én a katolikusok reggel fél 9-kor, a más vallásnak fél 10-kor gyűlekeznek az intézetben.

— **ÉRTESÍTÉS.** Banca Marmarosch, Blank al. Co. Bucuresti, Strada Paris No. 4. tudatja a közönséggel, hogy az Északamerikai Egyesült Államokból Erdély, Bánát és Bukovina részére, amerikai képviselő: New-York 38. Western 73. d. Street által bármilyen kifizetéseket teljesíthet.

## Eladott ingatlanok.

Liebermann Lajosné eladta a Gyár-utca 1b. sz. házat 110000 koronáért Kéves Lajos és neje. — Özv. Szavin Sebőné eladta a Gál Templom-utca 43. sz. házat 16000 korona vételár és eltar-tási kikötményekért nővére, özv. Kuzman Györgynének — Hölczel Rezső eladott 200 négyszögöl Zimánd-dűlőben ház helyet 12000 koronáért Alézi István-nak. — Bába Ferencné szül. Kovács Julianna és tulajdonostársai eladták a Drégely-utca 12. sz. házat 52000 koronáért Orosz Miklósnak. — Sefcsik Józsefné eladta a Varlasy Lajos-utca 136. sz. házat 120000 koronáért Ring István és neje. — Helwig Károlyné szül. Horváth Gizella és tulajdonostársai eladták a Tököly-tér 5a. sz. házat 75000 koronáért Beregszász Lajos és neje. — Fekete András és neje eladták a Gál Utca 12. sz. házat 30000 koronáért Kovács Eszternek. — Dezső János ajándékba adta Bittó-dűlőben fekvő 1 hold 940 négyszögöl szántót Dezső Sámuelnek.

## A pénzbevéltás eredménye.

10-én zárult le a pénzbevéltás s ma már beszámolhatunk az eredményről. A „Victoria” takaréknál beváltottak 232 milliót, az „Aradana”-nál 33 milliót, a városi főpénztárnál 6 milliót. Összesen tehát 271 millió koronát; ezzel szemben készpénz kifizetés leu-ban: összesen 52 millió, csekkben: 29 millió, bont adtak ki összesen 36 millió leu értékben.

## Megkezdődött a valuta-üzlet.

Tíz napig teljesen pangott Aradon a szorosan vett valuta-üzlet. A pénzbecserélés tartama alatt senki sem vett idegen valutát, mert nem tudhatta, hogy a leu milyen viszonylatba kerülhet a külföldi valutákkal. A kávéházi valutaüzlet a tíz nap alatt vehemens volt, főleg leu-ban, aminek az a magyarázata, hogy mindenki szabadulni igyekezett be nem jelentett és nem igazolt koronáitól. Ma, hogy a pénzbecserélés befejeződött, már megkezdődött a valuta-üzlet, amely ma még meglehetősen lanyha volt. A helyzetnek a leu az ura, amely a világpiacon szilárd. Ennek pedig az a természetszerű következménye, hogy a külföldi népek a leu-val szemben esnek. Ma Aradon főként dollárban volt üzlet. A dollár árfolyama 41—42 lei, a márkáé 98—100 bani. A francia frankot 4 lei-vel, a dinárt 2.20 lei-vel jegyezték Timisoarán (Temesvárott) az üzlet szintén lanyha volt s a külföldi valuták az aradihoz hasonló árfolyamot érték el Timisoarán (Temesvárott) kizárólag dollárral volt üzlet. Bucurestiben a márkát 99—100 banival, a dollárt 41—42 lei-vel, a frankot 3.6 lei-vel jegyezték.

A szerkesztésért felelősen:

SIPOS IVAN

főel.

Cenzurat: L. Albu.

## NYILTÉR.

## Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetetlen jó anyáink

özv. Rottinger Károlyné

szül. Nagy Rozália

temetésén résztvevők, ravatalára koszorút, virágokat helyeztek, vagy részvételüknek egyéb uton kifejezést adva végtelen fájdalomukat anyhítani igyekeztek, fogadják ezután is hálás köszönetünket.

Arad, 1920. szept. 11.

A gyászoló család nevében:

3910 Konczek Lajos és Gergely.

## Jó családból való fiúk

## tanulóku

felvétetnek Longyel műlakatosnak Bul. Reg. Ferdinand (Boros B.-t.) 22.

## Ezerjófű gyomorelixir

Kitűnő szer gyomorfájás, étvágytalanság, szédülés, fejfájás, gyomorgöröcsök, gyomorégés, puffadás, étvágytalanság, rossz emésztés és székrekedés ellen. A bélpanaszokból eredő betegségek, gyomor, bél, máj, vese, epe, lép, szívbetegségek, légzési nehézségek ellen és mint pártatlan vértisztító és véredény elmeszesedést gátló készítmény. Készült: 3789

## Dr. Földes és Ehs

## Apró hirdetések

### Levelezés.

AKASSAL bíró független elvált asz-  
zony, korrekt úri ember tartós barátság-  
t kínál. Levelet „Szerelmi vágyom”  
felcíre a kiadóba kérek. 3786

### Alkalmazás.

ISZTESSÉGES, dolgoz mindenek, vagy  
bejáró azonnali felvételt. Strada  
Consistoriului (Batthyány-utca) 23. I.  
em. jobbra. 1000

INTELLIGENTES deutsches Fräulein,  
wünscht Stelle zu 1-2 Kindern, nur  
eines Haus Motto K. V. 3779

PERFEKT SZAKÁCSNÉ keresetk  
Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17.  
I. emelet. 3781

FRANCIA német nyelvismerettel és  
zongora tudással nevelőnek keresek  
döcsöt, nagy lány mellé vidékre.  
Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca.  
9909

BOGNARSEGEDEK felvétetnek magas  
szabással, Kiss Ödön kocsiháznál.  
Bul. Regele Ferdinand (Boros Bényi-tér)  
2. sz. 3792

BEJÁRÓ FŐZŐNŐK urházhoz ajánl-  
kozom. Cím a kiadóban. 3794

SZOBAASSZONY vidékre keresetk. Cím:  
Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9909

MEGBIZHATÓ nő, aki háztartást is  
végzi, három éves gyermek mellé azon-  
nal felvétetk. Cím: Wallinger hirdető-  
jében Lázár-utca. 9910

SZOBALÉANY-bejáró felvétetk föld-  
művelő családnál. Str. Coshuc (Wesse-  
ny-utca) 53. emelet balra. 3787

FIATAL LEANY, ki a háztartásban jár-  
tas, jobb családnál vidékre gyermek  
mellé ajánlkoz. Ajánlatokat „Vidéki”  
felcíre a kiadóba kérek. 3788

SZAKÁCSNÓ jó bizonyítvánnyal ur-  
házhoz azonnali felvétetk. Cím a ki-  
adóban. 800

KIFUTÓ FIU, jó fizetéssel nyomdákban  
alkalmazást nyer. 3785

EGY jó házból való fiu, helyből vagy vi-  
dekről, teljes ellátással tanulónak felvé-  
tetk. Jakubovits József fűszer kereske-  
dése Bulev. Regele Ferdinand (Boros  
Bényi-tér) 16. 3735

KÖRLEVELES magyar, német nevelőnő  
keresek vidékre III-ik polgárista és 16  
éves leányaimhoz, egyike az osztályra,  
másikat zene és nyelvre oktatni. Ajánla-  
tokat fizetési igények megjelölésével Ré-  
vész Károly Csermőre kérem. 3750

### Lakás.

BUTOROZOTT SZOBA keresetk, a Fő-  
tér közelében. Cím Bulevardul Regina  
Maria (Andrássy-tér) 3. I. em., 85. 3799

### Ingatlan.

KÉT HOLD SZŐLŐ Barackán Idei jó  
terméssel együtt 80.000 leírt azonnal  
eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3752

MEGELŐSÖR 9a) SZÁMU HAZ ELADÓ.  
3778

ELADÓ ház Gyorokon villamos megálló  
közelében. Azonnali beköltözés. Érdek-  
síteni lehet: Aradon, Pénzügyi-palota,  
Közlöny 9. szoba. Gyorokon: Kintzig  
Főbértnél. 3803

EGY HÁZ elfoglalható lakással és egy  
ház két utcára nyíló szép telekkel eladó.  
Cím a kiadóban. 3818

MAGÁNHAZ elfoglalható négy szobás  
lakással sürgősen eladó. Strada I. L.  
Garagiale (Csiky Gergely-utca) 19. 3800

### Különféle.

GYVÉDI IRODABA betárolás, esetleg  
mint irodavezető belépne vagy más ha-  
sonló alkalmazást vállal, több évi gy-  
akorlattal bíró fiatal ügyvéd. Ajánlatokat  
a kiadóhivatal közvetít. 3724

### Ellátás.

KÖZEP ISKOLAI TANULÓK felies el-  
látást nyernek. Braunné, Piata Avram  
Iancu (Szabadság-tér) 12. II. em. 19. ajtó.  
3749

KÉT iskolás fiút ellátásba veszek. Strada  
I. L. Garagiale. (Csiky Gergely-utca) 9.  
3811

## Fogászati műterem. Dr. RADNAI si FRIEDRICH.

Foghuzás, fogtömés, arany-  
koronák, aranyhidak és fogsorok készítése. I. I. Bratiannu (Weitzer-u.) 1

### Kizárólag Elza-kámfor crémet

Weisz-főle  
használg, mely az arc-  
bőrt szepülőtől megőrzi, meg-  
tisztítja. Kapható üvegüveg-  
ben, békebeli minőségben

Hánu, Vas és Vojtek és Weisz  
drogeriákban.

Egy tégely ára 20 korona. 10041

### Kárpitos-munkák

végzését felelősségteljesen, jutányos árért  
elvállalja és autók kárpitozási munkáit  
szakszerűen végzi:

Horváth kárpitos, Lázár-  
utca 2. sz. 9904

## Román speciális betűket írógépekre azonnal szerelünk

Schmotzer si Szegfü írógépijavítóműhely és kellekraktár, Luther-u. 1.

### Eladó lakatos-mechanikai

műhelyberendezés  
kifogástalan gépekkel, szer-  
számokkal, villanymotorral,  
teljesen felszerelve anyaggal  
vagy anélkül. Komoly érdek-  
lődjék adják le címüket vagy  
írjanak „Műhely” jelige alatt  
Wallinger hirdetőjébe Lázár-utca.

Árak tájékozt. Mindenemű  
kereskedelmi ügyek elintézése.  
Képviseletet vállalás.  
Schattenes György  
LUGOS, Vászár-utca 2. szám.  
Telefon szám 18. 3854

### Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget,  
hogy szállítási üzletemet állandó gyors-  
áru gyűjtőközpontjakkal kibővítettem.  
Elváltatok felelősség mellett kisérővel  
való szállításra oszoktattam waggonban bár-  
mily mennyiségű és minőségű árukat.  
Aradról Brassó, Kolozsvár, és Nagy-  
várad állomásokra a legrovidebb időn be-  
lül való effectuálásra. Ugyanígy hely-  
ben és vidéken bármily fuvarozásokat,  
nyitott ruganyos stráf és fedett, tisztá  
butorszállító kocikkal szolid árak mel-  
lett. Ugyanígy keresetk egy munka fel-  
vigyázó.

Rubinstein,

államvasuti szállító.

### Eladó butorok!

Egy komplett háló, ebédlő  
és konyha butorok hozzávaló  
edényekkel, jutányos árban 3801  
eladók. Tudakozódni lehet

### textilgyári portásnál

## Régi nyakkendőket

„újja alakít”

## HARRIK

nyakkendő és fehé-  
nemű iparvállalata 10309

Arad, Str. Metlanu (Forray-u.) 6. sz.

## FIGYELEM! Iskolai gyermekruhák, özei és téli felül-

tők nagy választékban! Nagyobb intézetekhez  
tömeges rendelésnél mint a kollektív kiutazunk! Állandóan nagy választék kész  
férfi- és női öltönyökben, özei felültekben és téli kabátokban! Pontos munka! Külön  
mérték utáni osztály! Szíves megkeresést kérünk: 3489

Fratii Komlós si Muzsáv Strada Metlanu  
(Forray-utca) 8. sz.

KISEBB KÖZÉPISKOLAI fiu tanulókat  
ellátásba veszek. Cím a kiadóban. 3736

KÖZÉPISKOLAI tanuló leánykát ellá-  
tásra elfogad uricsalád Cím: Magyar-  
utca 10. 3798

### Oktatás.

ZONGORATANITÁST kezdőknek és né-  
met órákat adok. Calea Saguna (Var-  
jassy, Lajos-utca) 138. 3789

## Nagy raktár

női velour model kalapokban.

Női és férfi kalapok festését  
és formálását legjutányo-  
sabb árban vállalom

## Bittenbinder Konrád

Első aradi villanyerőre be-  
rendezett kalapgyártás. 3729

Strada Eminescu 42. Fehér Kereszt  
(Deák Ferenc-utca) 42. szállodával szembe.

### Az eredeti Singer varrógépek.

géprészek, olaj, órna és tűk  
megérkeztek Amerikából és bu-  
karesti árban árusítanak a

SINGER Co. varrógép részvénytársaság-  
nál Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. (József  
főherceg-ut) 9. 9910

## Újhordók kaphatók

Str. I. I. Bratiannu (Weitzer J.-u.) 17. sz.

## KERESEK

azonnali átvételre egy üzem-  
képes 18-20 lóerős (Tényleges)  
gőzkazán, azonkívül el-  
adók egy 45 HP. stockholmi  
gyártmányú nyersolajmotort. Cím

## Tolnai János, Bihar-Bél.

### Rostált faszenet,

tüzfűtő kicsinyben és nagyban házhoz  
szállít, valamint faszenet és tüzfűtő vag-  
gontelekben ajánl CSILLAG & COMP.  
fa és szénkereskedők Strada I. I. Brati-  
annu. (Weitzer János-utca) 13. 3785

### Malomkövek

francia rend-  
szerűek, bár-  
mely típusú liszt őrlésre alkalmasak,  
minden méretben legjobb minőségű kvar-  
cos kőből raktáron. Eredeti sveizi liszt  
és dara szétválasztás bármely számban;  
kőfűrő acél, csapágyfém forrasztó órn cső-  
prés, gyanta, továbbá Kingherit asbest  
és gumilamez pakolásához, valódi asbest-  
zsinór és más tömítő anyagok készletben.  
Kenderheveder 24 és 34 mm. vastag gép-  
hajtó és borhuzó köté, fecskendő tömlők  
30 és 90 mm. lapos méretű kender-töm-  
lők, továbbá egy olajpréshöz szükséges  
magzuzó és járgány eladó Horváth Jó-  
zsef malomberendezési és műszaki cik-  
kek üzletében Arad, Str. Berthelot (Átél  
Péter-utca) 1. 10312

### Vétel és eladás.

RÓKÁVAL BÉLELT. Kifogástalan női  
utazó bunda eladó Strada Unirei (Pábián  
Gábor-utca) 6. Királyné. 3776

NYOLCVAN, esetleg 100 métermázsa  
almatermés fán eladó. Felvilágosítás  
Bulevardul Regele Ferdinand I. (József  
főherceg-ut) 19. ház mesternél. 3777

ELADÓ egy dr. Puch gyártmányú 6  
Hp. bicikli motor, Krászl Endre Lippa.  
3780

JÉGSZEKRÉNY, íróasztal eladó. Cím:  
Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9908

HAT DARAB Kevésbé használt trans-  
port hordó eladó. Cím: Wallinger hirde-  
tőjében Lázár-utca. 9909

KITUNÓ HANGU hosszú zongora eladó.  
Strada Russu (Aulich-utca) 10. 9909

HÁLÓSZOBA, poliuros butor, függöny,  
ágyterítők eladók. Bővebbet Strada Emi-  
nescu (Deák Ferenc-utca) 40a) a ház-  
mesternél. 3790

ALIG használt 16 hangu díofa pianinó  
eladó. Bul. Regina Maria (Andrássy-  
tér) 14. I. Buriánnál. 3793

ZONGORA félhosszu eladó. Megtekin-  
tethő délelőtt 10-12-ig Kiss Ernő-utca 4.  
ajtó 6. 3795

BÉCSI MESTER HEGEDÜ és 6 szemé-  
lyes finom porcellán servise eladó Str.  
Coshuc (Wesselényi-utca) 51. 3796

EGY consol-tűkór eladó. Cím a kiadó-  
ban. 3797

VADONATUJ világos tölgyfa hálószoba  
eladó. Borona-utca 50. 3788

„CLAIRE BELÉPOJE” című kotta min-  
den könyvtárakban kapható. Ára:  
tiz Leu. 9909

NAGY SZALONTÜKÖR, továbbá antik  
porcellánok eladók. Cím: Wallinger hir-  
detőjében Lázár-utca. 9909

ANTIK szalon- és ebédlőberendezés bór-  
garnitúrával eladó. Megtekinthetők 2-4-ig  
Piata Catedralei (Tököl-tér) I. em. 9909

ANTIK szekrény és egy utazókoffer el-  
adó. Dobó-utca 2. I. em. 4. 9909

EGY új zongora eladó. Strada I. L. Ga-  
ragiale (Csiky Gergely-utca) 4. 9909

ELADÓ bormérő maligan, cserzésre és  
tinktázásra való gubacs és fűrdőkád  
Strada George Lázár (Simonyi-utca) 6. sz.  
3782

UJARADON, Fő-utca 1. szám alatt el-  
adók: Diszes függő-lámpák, egy fegyver-  
tartó, könyvek, loanderek, Arancaris,  
nyíló Datura, stb. 3802

MOSDÓ márványlappal eladó. Bővebbet  
Perényi-utca 8. 3810

PERPETUUM SZÉNKÁLYHA, alig hasz-  
nált eladó. Booskay-tér 5. ajtó 5. 3819

VESZÉK pénzszekrényeket, zongorát,  
szőnyeget, antik butorokat, régisége-  
ket, nikel-, rézárkat, matrac, divánokat,  
tűkröket, üvegápolat, a legmagasabb  
árban. Garal Károly, butorkereskedő  
Asztalos Sándor-utca 5. 3619

HORDÓSZÁLLÍTÁSRA való kocsit el-  
adó. Fémárgyár Tököl Imre-utca 1.  
3751

KÉT parasztkocsi, 1 pár fehér kulcsos  
lőszerszám, egy fűderes stráfkocsi eladó  
Bulevardul Regele Ferdinand (Boros  
Bényi-tér) 18. 3771

SZALONTÜKÖR, 2 selyemfotel, kókusz-  
szőnyeg és egyéb butorok eladók. Pe-  
rényi-u. 2. 3772

ACÉL bolti redőnyök, minden mennyi-  
ségben kaphatók Grünwald Jenő vasre-  
dőnygyár Nagyvárad. Uri-utca 39. 3510

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kereste-  
tik. Bővebbet a kiadóban.